

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.1.26.
COM(2016) 35 final

2013/0015 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozott szöveg) elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozott szöveg) elfogadására vonatkozó tanácsi álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. ELŐZMÉNYEK

2013. január 30-án a Bizottság hat jogalkotási javaslatból álló, átfogó csomagot fogadott el annak érdekében, hogy javuljon a vasúti szolgáltatások minősége Európában, és bővüljön a választék.

Ahhoz, hogy a vasút vonzóbb alternatívát jelentsen az utasok számára, és a modális váltás lendületet kapjon, javulnia kell a szolgáltatás színvonalának és hatékonyságának. A szűkös közalapok esetében jobb ár-érték arány és fenntarthatóság lenne elérhető.

A felhasználói igények kielégítése érdekében a csomag az innovációt is támogatni kívánja az európai vasúti szolgáltatások terén, mégpedig a következő három – egymástól különböző, mégis egymással összefüggő – módon:

- (1) a belföldi személyszállítási piacok megnyitása a verseny előtt, valamint a közszolgáltatási szerződésekkel kapcsolatban a pályázatkirás kötelezővé tétele;
- (2) a pályahálózat-működtetők függetlenségének megerősítése oly módon, hogy képesek legyenek a vasúti hálózat valamennyi fő funkciójának ellenőrzésére és a vasúti infrastruktúrához való méltányos hozzáférés mindenki számára való biztosítására;
- (3) az Ügynökség szerepének erősítése annak érdekében, hogy „egyablakos ügyintézőhellyé” váljon, amely jogosult az egész EU-ban érvényes forgalombahozatali járműengedélyek és üzemeltetői biztonsági tanúsítványok kiadására.

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja

(COM(2013) 30 final – 2013/0015 COD dokumentum):

2013. január 31.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja:

2013. július 10.

A Régiók Bizottsága véleményének időpontja:

2013. október 8.

Az Európai Parlament állásponjtjának időpontja (első olvasat):

2014. február 26.

A Tanács állásponjtja elfogadásának időpontja:

2015. december 10.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A Bizottság az átjárhatósági irányelv (2008/57/EK) átdolgozását javasolta a nagyobb hiányosságok orvoslása érdekében. Az előző vasúti csomagokban eszközölt változtatások ellenére nemzeti műszaki szabályok széles köre maradt hatályban EU-szerte, így a jármű-engedélyezési eljárások jelentősen eltérnek egymástól az egyes tagállamokban. Az új belépők és a vasútijármű-gyártók előtt tornyosuló komoly piacra lépési akadályok ily módon megghiúsítják a valóban egységes európai vasúti térség kialakítását.

A Bizottság nemcsak egy egyszerűsített és egységesített jármű-engedélyezési keret felállítását javasolta, de az átjárhatósági műszaki előírások (ÁME-k) hatókörének kiterjesztését és nemzeti szabályokhoz való viszonyuk tisztázását is. E célok elérése érdekében a Bizottság jónak látná az Európai Vasúti Ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) szerepvállalásának növekedését.

3. MEGJEGYZÉSEK A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁRÓL

A Közlekedési Tanács 2015. december 10-i, első olvasatban elfogadott álláspontja támogatja a bizottsági javaslatnak az egységes jármű-engedélyezéssel kapcsolatos fő célkitűzését.

A Tanács álláspontja magában foglal különleges esetekkel és egyes tagállamok által megfogalmazott aggályokkal kapcsolatos új rendelkezéseket is:

- a pálya menti ellenőrző-irányító és jelző alrendszer üzembe helyezése. A tanácsi állásfoglalás szerint ezen alrendszer üzembe helyezésének feladatát továbbra is a nemzeti biztonsági hatóságokra kell bízni;
- a javasolt két év helyett hároméves átmeneti időszak a 2008/57/EK irányelv V. fejezete tekintetében; valamint
- az ÁME-k végrehajtásának határidői. A Tanács állásfoglalása gyengítette a javasolt szöveget, amely lehetővé tette a meglévő alrendszerek tekintetében alkalmazandó határidők egyértelmű meghatározását. .

A Bizottság üdvözli, hogy a tanácsi álláspont a következő kiegészítésekkel él:

- egyablakos ügyintézés a jármű-engedélyezés terén, ami meg fogja könnyíteni a kérelmezők, az Ügynökség és a nemzeti biztonsági hatóságok közötti információcserét;
- az Ügynökségtől egy új európai járműnyilvántartás létrehozását megkövetelő új rendelkezés, ugyanis ezzel egyszerűsödne a jelenlegi rendszer, amely 26 nemzeti járműnyilvántartást foglal magában; a rendelkezés összhangban van a jármű-engedélyezéssel kapcsolatos új ügynökségi szerepvállalással is.

Ugyanakkor a Bizottság sajnálatát fejezi ki:

- a meghatalmazáson alapuló és végrehajtási hatáskörök tekintetében bevezetett valamennyi módosítás miatt, ideértve a véleménynyilvánítástól való tartózkodásra vonatkozó záradék rendszeres alkalmazásával kapcsolatos módosítást is, amely ellentétes a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdése második albekezdése b) pontjának betűjével és szellemével;
- a tagállamok azon kötelezettségének eltörlése miatt, hogy egyértelmű és pontos információkkal lássák el a Bizottságot az irányelvek nemzeti jogba történő átültetéséről, amely kötelezettséget az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság

2011. október 27-i együttes politikai nyilatkozatában a magyarázó dokumentumok kapcsán megerősített.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság úgy látja, hogy az egyszerűsített és egységesített jármű-engedélyezési keret felállítása érdekében elengedhetetlen a vasúti rendszer átjárhatóságáról szóló jogszabályok aktualizálása. Az aktualizált jogszabályok jelentősen szűkítenék a nemzeti műszaki szabályok széles körét az EU-ban, és – ami ugyanolyan fontos – nagyban csökkentenék az egyes tagállamok jármű-engedélyezési eljárásai között fennálló különbségeket.

A Bizottság a kompromisszum jegyében elfogadja Tanács állásfoglalását, lehetővé téve az Európai Parlamentnek a végső szöveg második olvasatban, a negyedik vasúti csomag további öt javaslatával együtt történő elfogadását. A Bizottság valóban úgy látja, hogy a piaci pillér és a műszaki pillér egyidejű elfogadása maximalizálná a fogyasztói előnyöket a vasúti ágazat szolgáltatásminősége, hatékonysága és versenyképessége terén.